Analyysi

Miten puolustusmenojen lisäys vaikuttaisi Suomen talouskasvuun?

Suomen talous | 10.06.2025 |

Mikko Sariola, Harri Pönkä, Pirkka Jalasjoki, Jarkko Kivistö

KIRJOITTAJAT

Mikko Sariola
Neuvonantaja

Harri Pönkä
Vanhempi ekonomisti

Pirkka Jalasjoki
Ekonomisti

Jarkko Kivistö
Neuvonantaja

Suomi monien muiden Euroopan maiden ohella aikoo lisätä puolustusmenojaan tulevina vuosina. Puolustusmenojen lisäämisellä olisi merkittäviä vaikutuksia kansantalouteen, sillä se lisää julkisia menoja ja vaikuttaa sekä kotimaiseen että kansainväliseen kysyntään. Tässä artikkelissa tarkastellaan, miten mahdollinen puolustusmenojen nosto vaikuttaisi Suomen talouskasvuun ja inflaatioon vuosina 2026–2029. Analyysi perustuu Suomen Pankin Aino-mallin ja euroalueen mallijoustojen avulla tehtyihin simulaatioihin.

Eurooppa pyrkii vahvistamaan puolustuskykyään

Kasvavat geopoliittiset jännitteet ovat luoneet tarpeen vahvistaa Euroopan puolustuskykyä. Muutamat maat ovat jo ilmoittaneet nostavansa puolustusmenoja merkittävästi. Euroopan komissio on esittänyt maaliskuussa Valmius 2030 -suunnitelman, joka pyrkii tukemaan Euroopan puolustusteollisuutta, syventämään yhtenäisiä puolustusmarkkinoita ja helpottamaan puolustusmenojen lisäämistä muun muassa uuden rahoitusvälineen ja finanssipolitiikan sääntöjen joustavuuden kautta.

Naton jäsenmailleen asettama tavoite puolustusmenojen osuudesta suhteessa BKT:hen on nousemassa 2 prosentista ylöspäin tulevina vuosina. Tällä hetkellä on keskusteltu uudesta, 3–3,5 prosentin tavoitetasosta ja jopa 5 prosentin mahdollisesti laajemmin määritellystä pidemmän aikavälin tavoitteesta.[1] Päätöksiä odotetaan Naton huippukokouksesta kesäkuun 2025 lopussa. Puolustusmenojen lisäys tulee joka tapauksessa olemaan merkittävä, ja se heijastaa maiden pyrkimystä vahvistaa puolustustaan muuttuneessa geopoliittisessa tilanteessa. Puolustusmenojen kasvattaminen on tärkeä strateginen päätös, joka voi vaikuttaa merkittävästi sekä taloudellisiin että ulko- ja turvallisuuspoliittisiin olosuhteisiin.

Tässä artikkelissa tehdään kaksi simulaatiota Suomen ja euroalueen puolustusmenojen kasvattamisen vaikutuksista Suomen talouteen vuosina 2026–2029.

Puolustusmenot Suomessa ja euroalueella

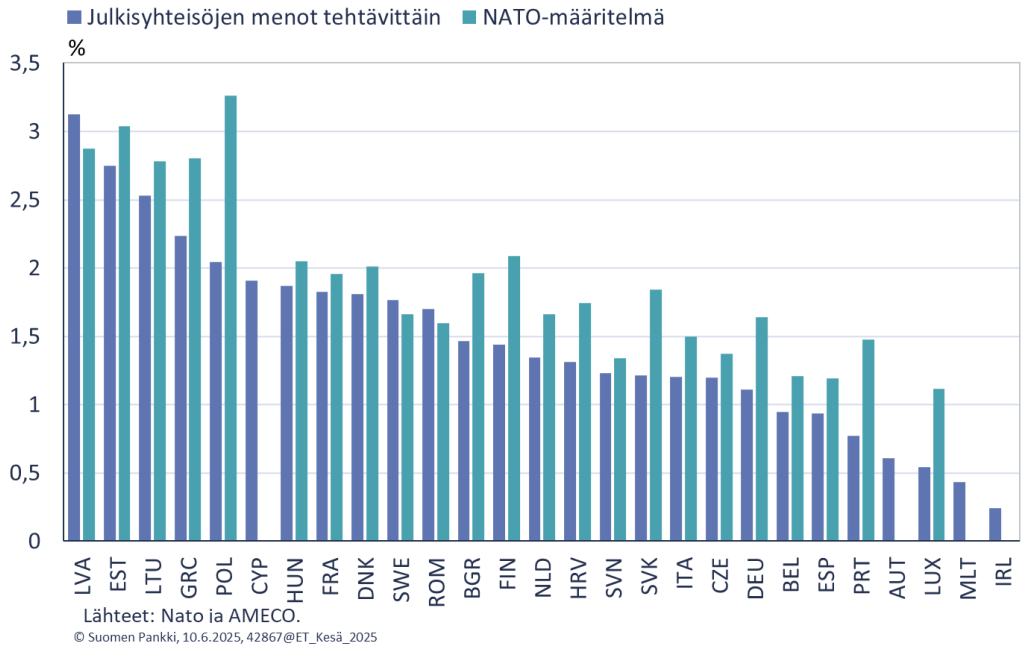
Puolustusmenoista on käytössä eri määritelmiä. Naton määrittelemällä tavalla Suomen

puolustusmenot suhteessa BKT:hen ovat vuodesta 2021 kasvaneet 1,4 prosentista 2,1 prosenttiin vuonna 2023 ja edelleen 2,4 prosenttiin vuonna 2024. Puolustusmenot olivat julkisyhteisöjen menot tehtävittäin -tilaston mukaan kuitenkin vain 1,4 % suhteessa BKT:hen vuonna 2023.[2] Euroalueeseen kuuluvien Nato-jäsenmaiden[3] puolustusmenot olivat Naton määritelmän mukaan yhteensä 1,6 % vuonna 2023 ja 1,9 % vuonna 2024. Julkisyhteisöjen menot tehtävittäin -tilaston mukaan koko euroalueen puolustusmenot olivat 1,2 % suhteessa BKT:hen vuonna 2023 (kuvio 1).

Suomen puolustusmenojen kasvuun vaikuttavat meneillään oleva ilmavoimien hävittäjähankinta ja merivoimien korvettitilaus. Hävittäjähankinnasta maksetaan tällä hetkellä noin 1,5 mrd. euroa vuosittain, mutta viimeisinä vuosina 2029 ja 2030 enää noin 400 milj. euroa vuodessa.

Kuvio 1.

Puolustusmenot EU-maissa vuonna 2023 Naton ja julkisyhteisöjen menot tehtävittäin -tilaston mukaan

Lähteet: Nato ja AMECO.

© Suomen Pankki, 10.6.2025, 42867@ET_Kesä_2025

Suomen hallitus on esittänyt tavoitteeksi kasvattaa puolustusmenoja suhteessa BKT:hen vähintään 3 prosenttiin vuoteen 2029 mennessä. Julkisen talouden suunnitelmassa vuosille 2026–2029 merkittävämmät lisäykset puolustusmenoihin suunnitellaan tehtäväksi seuraavan vaalikauden alkupuolella eli vuosina 2028–2029, jolloin puolustusministeriön hallinnonalan määrärahat kasvaisivat suunnitelman mukaan reaalisesti 14 % eli noin 1 mrd. euroa sekä vuonna 2028 että 2029.[4]

Simulaation oletukset: menojen lisäys ja hankintojen kotimaisuusaste

Artikkelin laskelmissa hyödynnetään Suomen Pankin Aino-mallia (Kilponen et al. 2016) sekä euroalueen mallijoustoja.[5] Laskelmien tuloksiin vaikuttaa malleissa estimoidut implisiittiset finanssipolitiikan kertoimet eli kuinka julkisten tulojen ja menojen muutokset vaikuttavat muuhun talouteen. Suomen osalta kertoimet ovat pienempiä kuin yksi.[6]

Simulaatiossa Suomen osalta oletetaan, että puolustusmenojen lisääminen kohti 3 prosentin tasoa noudattaa hallituksen julkisen talouden suunnitelmaa vuosille 2026–2029. Euroalueen puolustusmenoja kasvatetaan asteittain 1 prosenttiyksikön verran suhteessa BKT:hen samalla ajanjaksolla (taulukko 1). Näillä lisäyksillä puolustusmenot suhteessa BKT:hen kasvaisivat lähelle 3 %:a.

Kummankin simulaation yksinkertaistavina oletuksina käytetään lähtökohtia, että puolustusministeriön hallinnonalan menolisäykset kohdistuvat sataprosenttisesti Puolustusvoimien toimintamenoihin ja puolustusmateriaalihankintoihin ja että kaikki määrärahat käytetään sinä vuonna, jolle ne on myönnetty. Lisämenojen oletetaan kohdistuvan puoliksi julkisiin kulutusmenoihin ja puoliksi julkisiin investointeihin. Lisäksi oletetaan, että puolet lisämenoista rahoitetaan valtionvelalla ja puolet veronkorotuksilla. Verojen osuus lisämenoista jaetaan edelleen tasan välillisten ja välittömien verojen kesken, mikä siis tarkoittaa, että lisämenoja katetaan mm. kulutus- ja tuloveroilla. Valtionlainojen korkojen ei oleteta reagoivan lisämenoihin.

Simulaatioissa tehdään oletuksia siitä, kuinka puolustusmenojen lisäys jakautuu euroalueen oman tuotannon ja ulkomailta tehtävien ostojen välille. Ensimmäisessä simulaatiossa (S1) oletetaan, että kaikki lisämenot kohdistetaan kotimaan ja euroalueen hankintoihin. Tämä tarkoittaa, että kaikki lisäykset kulutetaan ja investoidaan Euroopassa, mikä nopeuttaa talouskasvua. Toisessa simulaatiossa (S2) oletetaan, että puolet lisämenoista käytetään hankintoihin euroalueen ulkopuolelta. Tällä osuudella menojen lisäyksellä ei ole vaikutusta BKT:hen, koska tuonti ei lisää euroalueen talouskasvua.

Laskelman oletukset julkisen kysynnän lisäyksestä Suomessa ja euroalueella					
Julkisten menojen lisäys suhteessa BKT:hen, %-yksikköä					
	2026	**2027**	**2028**	**2029**	**Kumulatiivinen**

Lähde: Suomen Pankin laskelmat.

Laskelman oletukset julkisen kysynnän lisäyksestä Suomessa ja euroalueella					
FI	0,0	0,1	0,3	0,4	0,8
EA	0,3	0,3	0,3	0,3	1,0
Simulaatioissa oletetaan, että 50 % lisämenoista rahoitetaan puoliksi välillisillä ja välittömillä veroilla. Lisämenot kohdennetaan tasan julkisen kulutuksen ja investointien välille.					

Lähde: Suomen Pankin laskelmat.

Ensimmäinen simulaatio, jossa kaikki lisämenot kohdistetaan kotimaasta ja euroalueelta tehtäviin hankintoihin, kuvastaa tältä osin BKT-vaikutusten ylärajaa. Tosiasiassa euroalueen puolustushankinnoista tällä hetkellä merkittävä osuus tuodaan euroalueen ulkopuolelta. Euroopan puolustusmateriaalihankinnoista ja niiden alkuperästä on saatavilla tietoja, mutta tarkat prosenttiosuudet voivat vaihdella vuosittain heijastaen suurien hankintojen ajoittumista ja raportointitapoja.

On viitteitä siitä, että Venäjän vuoden 2022 Ukrainan hyökkäyksen jälkeen Euroopassa hankinnat on ohjattu enemmän eurooppalaisille valmistajille ja niiden osuus on kasvanut 52 prosenttiin (International Institute for Strategic Studies 2024). Tukholman rauhantutkimusinstituutin (Djokic 2025) arvion mukaan lähes kaksi kolmasosaa Euroopan Nato-maiden tuonnista vuosina 2020–2024 oli Yhdysvalloista, mikä on huomattavasti suurempi osuus kuin vuosina 2015–2019, jolloin se oli 52 %. Saatavilla olevien tietojen perusteella voidaan arvioida, että toisen simulaation oletus 50 prosentin kotimaisuusasteesta on realistinen ja sitä suurempikin osuus on mahdollinen, koska EU parhaillaan pyrkii aktiivisesti lisäämään sisäisiä hankintoja vahvistaakseen strategista autonomiaa ja puolustusteollista perustaa.

Simulaation tulokset: puolustusmenojen lisäys kasvattaisi Suomessa tuotantoa ja nostaisi hintoja

Molemmissa simulaatioissa tuotanto kasvaa ja hinnat nousevat verrattuna tilanteeseen, jossa puolustusmenoja suhteessa BKT:hen ei lisättäisi enää vuoden 2025 jälkeen. Vaikutukset ovat selvästi suuremmat ensimmäisessä laskelmassa (taulukko 2).

Simulaatiossa 1 kaikki hankinnat tehdään kotimaasta ja euroalueelta. BKT on vuonna 2029 noin 0,7 % suurempi voimakkaan kysynnän lisäyksen vuoksi. Osa kasvaneesta kysynnästä johtuu Suomen julkisen kysynnän lisääntymisestä ja osa euroalueen kasvaneesta kysynnästä, joka tarjoaa Suomelle vientimahdollisuuksia puolustusteollisuutta laajemminkin. Lisääntynyt kysyntä nostaa

myös hintoja, mikä hillitsee yksityistä kysyntää, ja samalla veronkorotukset osaltaan heikentävät yksityistä kulutusta. Tämä tasapainottava vaikutus on huomioitava arvioitaessa kokonaisvaikutusta talouskasvuun. Mikäli euroalueen puolustusteollisuus ei kykenisi vastaamaan riittävän nopeasti kasvaneeseen kysyntään, on riski, että hintavaikutukset ovat suurempia ja kokonaistuotannon lisäys pienempi.[7] Mahdollisesti tällaisessa tilanteessa päädyttäisiin tekemään hankintoja myös euroalueen ulkopuolelta.

Simulaatiossa 2 oletetaan, että puolet puolustusmenojen lisäyksistä kohdistuu hankintoihin euroalueen ulkopuolelta, mikä johtaa niiden osalta nollavaikutukseen BKT:hen. Vuonna 2029 BKT on vain 0,3 % suurempi, mutta toisaalta vaikutus hintoihin on pienempi. Tämä johtuu siitä, että tuontihankinnat eivät kasvata euroalueen kotimaista kysyntää samalla tavalla kuin euroalueen sisäiset hankinnat, vaan ne kasvattavat euroalueen kokonaistarjontaa. Toisaalta tuonnin lisääntyminen heikentää kauppatasetta, mikä voi johtaa talouden epätasapainoon.

Laskelmat osoittavat eri ratkaisujen vaikutukset talouskasvuun, mutta myös niiden vaikutukset inflaatioon ja tasapainottomuuksiin. Yhtäältä suurempi tuonti ulkomailta kasvattaa kokonaistarjontaa ja inflaatio on tällöin hitaampaa, mutta toisaalta julkisen talouden velkasuhde ja kauppataseen vaje kasvavat.

Simulaatioiden tulokset

BKT Suomi, volyymi- ja hintavaikutus, %

	2026	**2027**	**2028**	**2029**
BKT:n määrä				
S1	0,0	0,2	0,4	0,7
S2	0,0	0,1	0,2	0,3
BKT:n hinta				
S1	0,0	0,0	0,2	0,4
S2	0,0	0,0	0,1	0,3

Simulaatiossa 1 oletetaan 100 prosentin ja simulaatiossa 2 oletetaan 50 prosentin kotimaisuusaste. Simulaatiossa 2 oletetaan, että 50 % hankinnoista tuodaan euroalueen ulkopuolelta, jolla ei

Lähde: Suomen Pankin laskelmat.

Simulaatioiden tulokset
ole vaikutusta kasvuun. Molemmissa simulaatioissa oletetaan, että 50 % lisämenoista rahoitetaan veronkiristyksillä.

Lähde: Suomen Pankin laskelmat.

Miten puolustusmenojen kasvu vaikuttaisi julkiseen talouteen?

Esitetyissä laskelmissa Suomen puolustusmenojen oletetaan kasvavan kohti 3 %:a suhteessa BKT:hen vuosien 2026–2029 julkisen talouden suunnitelman ja edellä kuvattujen yksinkertaistavien oletusten mukaisesti. Tällöin julkisyhteisöjen alijäämä suhteessa BKT:hen syvenee 0,2 prosenttiyksikköä vuonna 2028 ja 0,4 prosenttiyksikköä vuonna 2029 perusuraan verrattuna (taulukko 3). Arvioidut vaikutukset julkiseen talouteen ovat staattisia, eli simulaatioiden muuttunut talouden kuva ei vaikuta julkisiin tuloihin tai menoihin taloudellisen toimeliaisuuden tai hintatason kautta.

Laskelmissa julkinen velka kasvaa, mutta vaikutus velkasuhteeseen riippuu simulaatiosta. Simulaatiossa 1 voimakkaampi vaikutus nimelliseen BKT:hen pienentää julkisen velan BKT-suhdetta. Simulaatiossa 2 nimellinen BKT vaikuttaa samaan tapaan mutta huomattavasti vähemmän ja velkasuhde säilyy pitkälti muuttumattomana.

Julkisyhteisöjen jäämä- ja velkasuhteen muutos verrattuna perusuraan

	2026	**2027**	**2028**	**2029**
Nettoluotonannon muutos suhteessa BKT:hen, %-yksikköä				
S1	0,0	-0,1	-0,2	-0,4
S2	0,0	-0,1	-0,2	-0,4
Velan muutos suhteessa BKT:hen, %-yksikköä				
S1	0,0	-0,1	-0,3	-0,3

Lähde: Suomen Pankin laskelmat.

Julkisyhteisöjen jäämä- ja velkasuhteen muutos verrattuna perusuraan				
S2	0,0	0,0	0,0	0,1
Simulaatiossa 1 oletetaan 100 prosentin ja simulaatiossa 2 oletetaan 50 prosentin kotimaisuusaste.				
Simulaatiossa 2 oletetaan, että 50 % hankinnoista tuodaan euroalueen ulkopuolelta. Molemmissa simulaatioissa oletetaan, että 50 % lisämenoista rahoitetaan veronkiristyksillä.				

Lähde: Suomen Pankin laskelmat.

Mikäli puolustusmenot pidettäisiin tällä uudella, korkeammalla tasolla tai mikäli niitä edelleen lisättäisiin vuoden 2029 jälkeen, julkisen velkaantumisen vuoksi menoille olisi löydettävä kestävä rahoitus leikkaamalla muita julkisia menoja tai pysyvillä veronkorotuksilla. Muussa tapauksessa velkasuhteen kasvu kiihtyisi jälleen vuoden 2029 jälkeen, kun BKT:n kasvuvaikutus ei enää kompensoisi aiempaa suuremman alijäämän vaikutusta velkasuhteeseen. Uusilla sopeutustoimilla, kuten myös simulaatioihin sisältyvillä vuosien 2027–2029 veronkorotuksilla, olisi todennäköisesti negatiivinen vaikutus talouskasvuun. Toisaalta simulaatiot osoittavat, että puolustusmenojen kasvun rahoittaminen ainakin osin verotuloilla hillitsee velkaantumisen kasvua.

Euroopan komissio (2025) on hiljattain tehnyt laskelmia puolustusmenojen lisäämisen vaikutuksista EU:n talouteen. Komission laskelma poikkeaa jonkin verran oletuksiltaan tämän artikkelin laskelmista. Komission laskelmissa oletetaan puolustusmenojen kasvavan 1,5 % suhteessa BKT:hen vuoteen 2028 mennessä. Menojen kasvu rahoitetaan aluksi kokonaan velalla, mutta vuoden 2028 jälkeen suuremmat puolustusmenot rahoitettaisiin yhä suuremmalta osin veroilla. Komissio arvioi puolustusmenojen kasvun nostavan BKT:n reaalista tasoa vuoteen 2028 mennessä 0,3–0,6 % puolustushankintojen kotimarkkina-asteen mukaan, mikä on laadullisesti linjassa esitettyjen tulosten kanssa. Komission laskelmassa EU-jäsenmaiden julkinen velkasuhde kuitenkin kasvaisi 2 prosenttiyksikköä suuremmaksi eli suuremmaksi kuin tässä laskelmassa velkarahoituksen ja suurempien menojen vuoksi.

ⓘ EU sallii poikkeamisen yhteisistä velkasäännöistä puolustuskyvyn

kasvattamiseksi

EU-komissio on esittänyt mahdollisuutta aktivoida EU:n finanssipolitiikan sääntöjen mukainen kansallinen poikkeuslauseke puolustusmenojen kasvattamiseksi. Huhtikuun loppuun mennessä 16 jäsenmaata (ml. Suomi) on hakenut tätä poikkeusta. Se mahdollistaisi puolustusmenojen kasvattamisen 1,5 % suhteessa BKT:hen verrattuna vuoden 2021 puolustusmenoihin siten, että finanssipolitiikan sääntöjen noudattamisen seurannassa nämä menot jätettäisiin huomiotta, jos velkakestävyys on siitä huolimatta turvattu. Poikkeus olisi voimassa vuodet 2025–2028. Komissio arvioi maaliskuussa, että sääntöpoikkeuksen kautta EU-jäsenmaat voisivat kasvattaa puolustusmenojaan jopa 650 mrd. euroa neljän vuoden aikana. Lisäksi valmisteilla on asetus 150 mrd. euron SAFE-välineestä, jonka kautta EU-maat voisivat ottaa lainaa yhteisiin puolustushankintoihin.

Suomessa poikkeuslausekkeen aktivoinnin ajankohta olisi suotuisa, koska hävittäjähankinnan menot osuvat vuosille 2022–2030. Vuosina 2025–2028 hävittäjien maksuihin käytetään noin 1,5 mrd. euroa vuosittain eli runsaat 0,5 % suhteessa BKT:hen. Lisäksi muut kansallista puolustusta vahvistavat toimet sekä Ukrainalle annetun materiaalisen tuen korvaushankinnat ovat kasvattaneet puolustusmenoja. Toistaiseksi hävittäjähankinnan maksut ovat kasvattaneet valtion velanottotarvetta mutta eivät kansantalouden tilinpidon mukaista alijäämää. Hävittäjien toimitusten alkaessa koneiden kustannus kirjataan julkisiin investointeihin ja siten myös COFOG-tehtäväluokituksen mukaisiin puolustusmenoihin, joita tarkastellaan sääntöpoikkeuksen noudattamista arvioitaessa.

Poikkeuslausekkeen voimassaolon päätyttyä suuremmat puolustusmenot on pystyttävä rahoittamaan velan sijaan verotuloilla tai muita menoja vähentämällä. Tähän tilanteeseen on syytä valmistautua jo poikkeuslausekkeen voimassa ollessa.

Laskelmat antavat suuntaa vaikutuksista

Globaalin turvallisuusympäristön muutos edellyttää puolustuskyvyn vahvistamista Euroopassa. Useat eurooppalaiset maat ovatkin ilmoittaneet puolustusmenojen kasvattamisesta.

Puolustusmenojen lisäyksillä on merkittäviä taloudellisia vaikutuksia, joita on hyvä arvioida etukäteen. Laskelmat tarjoavat arvokasta tietoa, mutta ne ovat suuntaa antavia ja niihin liittyy

luonnollisesti epävarmuutta. Esimerkiksi julkisen talouden rahoitusasemalla ja velkatasolla voi olla vaikutusta esitettyihin tuloksiin. Valmiiksi suuri julkinen velka voikin pienentää vaikutuksia. Valtionlainojen korot voivat reagoida lisävelkaantumiseen, ja myös rahapolitiikalla voidaan joutua reagoimaan, jolloin vaikutukset talouskasvuun olisivat pienempiä. Finanssipolitiikan kertoimiin eli siihen, kuinka paljon julkisten menojen tai verojen muutokset vaikuttavat talouskasvuun, liittyykin epävarmuutta, mihin vaikuttavat monet tekijät, kuten suhdannetilanne ja rahapolitiikan viritys. Myös se voi vaikuttaa, kohdistuvatko menolisäykset kulutukseen vai investointeihin. On tärkeä huomata, että talousmallinnuksessa käytetyt oletukset ja kertoimet perustuvat historiatietoihin ja malleihin, jotka eivät välttämättä päde tulevaisuudessa muuttuvien olosuhteiden vuoksi. [8]

Kirjallisuuden perusteella sotilasmenoihin liittyvät finanssipolitiikan kertoimet ovat positiivisia, mikä tarkoittaa talouden laajenevan sotilasmenojen lisääntyessä. Sen sijaan arviot vaikutusten suuruudesta vaihtelevat (Ilzetzki 2025). Tässä artikkelissa arvioitu vaikutus taloudelliseen toimintaan on kirjallisuudessa raportoidun vaihteluvälin sisällä.

Myös talouden avoimuus vaikuttaa finanssipolitiikan kertoimiin. Avoimissa talouksissa osa vaikutuksista valuu ulkomaille tuonnin kautta, mikä pienentää kerrointa. Tässä artikkelissa on korostettu erityisesti juuri tätä näkökulmaa eli sitä, mistä puolustushankinnat tilataan ja miten suuri vaikutus sillä voisi olla Suomen talouteen. Puolustusmenojen lisäys kasvattaisi tuotantoa ja nostaisi hintoja verrattuna tilanteeseen, jossa puolustusmenoja ei lisättäisi enää vuoden 2025 jälkeen. Vaikutukset ovat selvästi suuremmat laskelmassa, jossa kaikki hankinnat tehtäisiin euroalueelta. Erilaiset painotukset ja oletukset mm. puolustusmenojen vaikutuskanavista, määristä ja kohdentumisesta tuottaisivat hieman erilaisia tuloksia.

Lähteet

Antonova, A., Luetticke, R. & Müller, G. (2025) DP20220 The Military Multiplier. CEPR Discussion Paper No. 20220, CEPR Press, Paris & London. https://cepr.org/publications/dp20220.

Corbo, V. et al. (2015) Comparing fiscal multipliers across models and countries in Europe. ECB Working Paper No. 1760, European Central Bank. https://doi.org/10.2866/614287.

Djokic, K. (2025, March 19) Are the European NATO states moving towards self-reliance in arms procurement? A Q&A with Katarina Djokic. Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI). https://www.sipri.org/commentary/topical-backgrounder/2025/are-european-nato-states-moving-towards-self-reliance-arms-procurement-qa-katarina-djokic.

European Central Bank (2016) A guide to the Eurosystem/ECB staff macroeconomic projection

exercises. Frankfurt am Main, 7/2016, pp. 26–27.

European Commission (2025) The economic impact of higher defence spending. European Economic Forecast Spring 2025. Institutional Paper 318, May 2025, European Commission. https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/economic-forecasts/spring-2025-economic-forecast-moderate-growth-amid-global-economic-uncertainty/economic-impact-higher-defence-spending_en.

Farhi, E. & Werning, I. (2016) Fiscal multipliers: Liquidity traps and currency unions. In Taylor, J. B. & Uhlig, H. (Eds.) Handbook of Macroeconomics, Vol. 2B, pp. 2417–2492, Elsevier. https://doi.org/10.1016/bs.hesmac.2016.06.006.

Ilzetzki, E. (2025) Guns and growth: The economic consequences of defense buildups. Kiel Report No. 2, Kiel Institute for the World Economy (IfW Kiel).

International Institute for Strategic Studies (2024, October 23) Europe's defence procurement since 2022: A reassessment, IISS. https://www.iiss.org/online-analysis/military-balance/2024/10/europes-defence-procurement-since-2022-a-reassessment/.

Kilponen, J., Orjasniemi, S., Ripatti, A. & Verona, F. (2016) The Aino 2.0 model. Bank of Finland Research Discussion Paper No. 16/2016, Bank of Finland. https://urn.fi/URN:NBN:fi:bof-201606011162.

Ramey, V. A. (2011) Can government purchases stimulate the economy? Journal of Economic Literature, 49(3), 673–685. https://www.jstor.org/stable/23071726.

Ramey, V. A. (2016) Macroeconomic shocks and their propagation. In Taylor, J. B. & Uhlig, H. (Eds.) Handbook of Macroeconomics, Vol. 2A, pp. 71–162, Elsevier. https://doi.org/10.1016/bs.hesmac.2016.03.002.

Viitteet

1. Tilanne 2.6.2025. ↑
2. Naton määritelmään sisältyvät puolustusvoimien menot (ml. eläkemenot) kirjataan maksuperusteisesti, kun taas kansantalouden tilinpidossa ja julkisyhteisöjen menot tehtävittäin -tilastossa puolustusmenot kirjataan suoriteperusteisesti eikä eläkemenoja sisällytetä näihin menoihin. Tietojen kattavuudessa on muitakin eroja. Julkisyhteisöjen menot tehtävittäin -tilasto perustuu julkisen talouden COFOG-tehtäväluokitukseen. Maksu- ja suoriteperusteisuuden ero vaikuttaa Suomen osalta erityisesti F-35-hävittäjätilauksen kirjaamiseen tilastoissa eri tavalla. Julkisyhteisöjen menot tehtävittäin -tilasto ulottuu tällä hetkellä vain vuoteen 2023 saakka. ↑

3. Irlanti, Kypros, Malta ja Itävalta eivät ole Naton jäseniä. ↑
4. Julkisen talouden suunnitelma vuosille 2026–2029. ↑
5. Lisätietoja euroalueen mallijoustoista (basic model elasticities, BME): ks. luku 3.4, A guide to the Eurosystem/ECB staff macroeconomic projection exercises, ECB, Frankfurt am Main, 7/2016, sivut 26–27. Tässä artikkelissa esitetyt laskelmat eivät välttämättä edusta eurojärjestelmän näkemystä. ↑
6. Aino-malli on Suomen kansantaloutta kuvaava, ajantasaisella datalla estimoitu yleisen tasapainon malli. Mallissa ei ole yhtä "finanssipolitiikan kerroin" -parametria. Sen sijaan mallilla voidaan arvioida, mitä tapahtuu taloudelle, kun esimerkiksi julkisia menoja muutetaan, jolloin tuloksena saadaan implisiittinen finanssipolitiikan menokerroin. ↑
7. Antonova et al. (2025) osoittavat, että lyhyellä aikavälillä kerroin voi laskea merkittävästi alle yhden, koska resurssien kohdentaminen sotilastuotantoon on kallista. Nämä kustannukset riippuvat lähtöolosuhteista, kuten teollisuuden rakenteesta ja pääoman uudelleen kohdentamisen kitkatekijöistä. ↑
8. Tässä artikkelissa ei kerrata kirjallisuudessa esitettyjä finanssipolitiikan kertoimia, mutta kiinnostuneet lukijat voivat tutustua esimerkiksi julkaisuihin Ramey (2016), Corbo et al. (2015), Ramey (2011) , Farhi & Werning (2016) ja Ilzetzki (2025). ↑

Asiasanat

BKT, euroalue, simulaatiot, Suomi